

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA ALKOHOL S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopunama Zakona o posebnom porezu na alkohol sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U hrvatskom porezno-pravnom sustavu, materija posebnih poreza na alkohol i alkoholna pića regulirana je Zakonom o posebnom porezu na alkohol („Narodne novine“, br. 51/94, 141/98, 55/00 127/00, 67/01 i 107/01). Navedenim Zakonom uređeno je oporezivanje alkohola i alkoholnih pića koja se proizvode i prodaju u Republici Hrvatskoj, te koja se uvoze u carinsko područje Republike Hrvatske.

Zaključkom Hrvatskog sabora Klasa: 320-01/07-01/02, Urbroj: 6511-06-07 od 9. srpnja 2007. godine, donesenog na 26. sjednici Hrvatskog sabora održanoj 6. srpnja 2007. godine, nije prihvaćen Prijedlog zakona o dopunama Zakona o vinu koji je predložio Klub zastupnika PGS-SBHS-MDS-a. Drugom točkom citiranog Zaključka Hrvatski sabor obvezao je Vladu Republike Hrvatske da predloži Hrvatskom saboru Prijedlog zakona o dopuni Zakona o posebnom porezu na alkohol, s Konačnim prijedlogom zakona. Zaključkom se predlaže promjena članka 9. stavka 2. Zakona o posebnom porezu na alkohol kojim bi se i voćna vina oslobodila plaćanja posebnog poreza na alkohol.

Ocjena stanja:

Prema prijavama za upis u Upisnik proizvođača grožđa i vina i voćnih vina u Hrvatskom zavodu za vinogradarstvo i vinarstvo, u Hrvatskoj je trenutno registrirano 76 proizvođača voćnih vina.

Voćna vina oporezuju se posebnim porezom na alkohol u iznosu 60 kn/litra apsolutnog alkohola, budući je voćno vino dobiveno od voća, a vinom koje u sada važećem Zakonu o posebnom porezu na alkohol ima trošarinu od 0 kuna po litri u njima sadržanoga apsolutnoga alkohola smatra se samo vino dobiveno od grožđa. Zakonom o vinu („Narodne novine“, br. 96/03) donesenim nakon što je izvršena zadnja izmjena Zakona o posebnom porezu na alkohol u 2001. godini, specificirano je što se smatra vinom, a što voćnim vinom. Prethodni Zakon o vinu („Narodne novine“, br. 34/95) takvu odredbu nije sadržavao, te se, budući Zakon o posebnom porezu na alkohol ne sadržava definiciju vina, na voćna vina naplaćuje posebni porez kao na alkoholna pića.

U slijedećim tabelama prikazana je količinski domaća proizvodnja i uvoz voćnih vina u količinama, te prihodi od posebnog poreza na alkohol koji su naplaćeni na voćna vina u periodu od 2004-2006. godine.

DOMAĆA PROIZVODNJA (PODACI HZVV)

GODINA	KOLIČINA U LIT	OSNOVICA ZA TROŠARINU (l a/a)* u kn	PLAĆENO TROŠARINE u kn
2004	42.000,00	5.880	352.800,00
2005	45.500,00	6.370	382.200,00
2006	188.300,00	26.362	1.581.720,00
UKUPNO	275.800,00	38.612	2.316.720,00

* uzet je prosjek od 14% a/a u litri, a inače u voćnim vinima prosjek se kreće od 11% vol do 16% vol

UVOZ (TARIFNE OZNAKE 2206 00 BEZ MEDOVINE)*

GODINA	KOLIČINA U LIT	OSNOVICA ZA TROŠARINU (l a/a) u kn	PLAĆENO TROŠARINE u kn
2004	45.552,18	2.796,10	168.264,40
2005	17.972,60	1.595,08	95.704,80
2006	31.304,72	1.866,62	111.997,20
UKUPNO	94.829,50	6.257,80	375.966,40

* U ovu tarifnu oznaku razvrstavaju se uz voćna vina i ostala fermentirana pića, ali i mješavine fermentiranih pića s bezalkoholnim pićima koja nisu spomenuta na drugom mjestu u Carinskoj tarifi – ne postoji posebni podbroj samo za voćna vina.

UKUPNO DOMAĆA PROIZVODNJA I UVOZ

GODINA	KOLIČINA U LIT	OSNOVICA ZA TROŠARINU (l a/a) u kn	PLAĆENO TROŠARINE u kn
2004	87.552,18	8.676,10	521.064,40
2005	63.472,60	7.965,08	477.904,80
2006	219.604,72	28.228,62	1.693.717,20
UKUPNO	370.629,50	44.869,80	2.692.686,40

Osnovna pitanja koja se nastoje urediti Zakonom koji se predlaže:

Zakonom o vinu („Narodne novine“ broj 96/03) definirano je vino kao poljoprivredni prehrambeni proizvod, dobiven alkoholnim vrenjem od masulja ili mošta od svježeg i za preradu u vino pogodnog grožđa. Istim Zakonom definira se da su voćna vina poljoprivredni prehrambeni proizvodi dobiveni fermentacijom soka ili masulja svježeg i za to pripremljenog voća. Zakon o posebnom porezu na alkohol ne definira potanko predmete oporezivanja, pa tako nije definirao niti što se smatra vinom, već su se primjenjivale odredbe rečenog Zakona o vinu. Kako je Zakon o posebnom porezu na alkohol donesen prije sada važećeg Zakona o vinu, pojavila se potreba da se riješi i pitanje voćnih vina, a vezano na broj i zaštitu domaćih proizvođača i godišnju proizvodnju voćnih vina u Republici Hrvatskoj.

Intencija je ovog Prijedloga zakona da se što je moguće više zaštiti domaća proizvodnja voćnih vina, te da domaći (mahom mali proizvođači) budu konkurentni na tržištu. Uz sadašnju visinu posebnog poreza na alkohol kojeg plaćaju i tuzemni proizvođači voćnih vina, takova vina su nedostupna većem dijelu hrvatskog pučanstva, a neka od tih vina tradicionalno se rabe za poboljšanje zdravlja kao primjerice kupinovo vino.

Također time bi se naši proizvođači potaknuli na dalje zasađivanje nasada kupina i proizvodnju ekološki čistog voća, te bi se i na taj način postigao pozitivan efekt predloženih izmjena Zakona.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Međutim, doći će do određenog smanjenja prihoda od posebnog poreza na alkohol. Naime, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2007. godinu planirani su prihodi od posebnog poreza na alkohol u iznosu od 230.977.608,00 kuna, te bi provedba predmetnog Zakona dovela do smanjenja prihoda od posebnog poreza na alkohol i poreza na dodanu vrijednost, odnosno do gubitka dijela prihoda Državnoga proračuna na godišnjoj razini u iznosu od oko 2.066.334,98 kuna.

Prihodi od posebnog poreza na alkohol u 2006. godini iznosili su 230.178.222,11 kuna. Udio prihoda od posebnoga poreza na voćna vina u ukupnom prihodu od posebnih poreza na alkohol iznosio je cca 1.693.717,20 kuna ili 0,74%.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku iz razloga što će što skorija primjena Zakona omogućiti našim gospodarstvenicima da po završetku već ovogodišnje sezone proizvodnje, ta voćna vina budu odmah konkurentnija na domaćem tržištu, a time i u inozemstvu.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA ALKOHOL

Članak 1.

U Zakonu o posebnom porezu na alkohol („Narodne novine“, broj 51/94, 141/98, 55/00, 127/00, 67/01 i 107/01.) u članku 9. stavku 2. iza riječi: „vinu“ dodaju se riječi: „i voćnom vinu“.

Članak 2.

U članku 17. stavku 1. i 2. iza riječi: „vina“ dodaju se riječi: „i voćnih vina“

Članak 3.

U članku 24. stavku 1. i 2. iza riječi: „vina“ dodaju se riječi: „i voćnih vina“.

Članak 4.

U članku 27. stavku 6. iza riječi: „vina“ dodaju se riječi: „i voćnih vina“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Predloženom dopunom stavka 2. članka 9. Zakona, oporezivanje voćnih vina stavlja se u isti rang kao i oporezivanje vina od grožđa. Naime dosadašnjim tumačenjem članka 9. stavka 2. Zakona propisano je da se na alkohol sadržan u vinu poseban porez plaća u iznosu od 0 kuna. Kako je Zakonom o vinu propisana definicija da se vinom smatra vino koje je dobiveno alkoholnim vrenjem masulja ili mošta od svježeg i za preradu u vino pogodnog grožđa, voćna vina dobivena od drugog voća osim grožđa oporezivala su se kao alkoholna pića u iznosu 60 kuna po litri apsolutnog alkohola. Ovom izmjenom omogućava se da se voćna vina koja se po definiciji sadržanoj u Zakonu o vinu razlikuju od vina, u fiskalnom smislu izjednačuju sa vinom dobivenim od grožđa.

Uz članak 2.

Predloženom dopunom stavka 1. i 2. članka 17. Zakona, izjednačuje se način stavljanja u promet proizvoda od vina i voćnih vina.

Uz članak 3. i 4.

Predloženom dopunom izjednačuju se proizvođači vina s proizvođačima voćnih vina glede podnošenja godišnjih izvještaja o proizvodnji, isporukama i zalihama voćnih vina koje su dužni dostavljati nadležnoj carinarnici te visina novčanih kazni.

Uz članak 5.

Propisuje se dan stupanja na snagu Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA ALKOHOL
(«NARODNE NOVINE», br. 51/94, 141/98, 55/00, 127/00, 67/01 i 107/01.) KOJE SE
MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 9.

(1) Posebni porez na alkohol ili alkoholna pića plaća se u iznosu od 60,00 kuna po litri u njima sadržanog apsolutnog alkohola.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, posebni porez na alkohol sadržan u vinu plaća se u iznosu od »0« kuna.

Članak 17.

(1) Alkohol ili alkoholna pića, osim vina, mogu se stavljati u promet samo u bocama ili drugoj prikladnoj ambalaži na kojoj mora biti deklaracija s podacima o proizvođaču ili uvozniku, o neto-količini (masi ili obujmu) proizvoda i udjelu apsolutnog alkohola izraženom u volumnim postocima.

(2) Alkohol i alkoholna pića, osim vina, mogu se stavljati u promet u rinfuzi samo kao sirovina za daljnju doradu i preradu.

(3) Alkohol i alkoholna pića u rinfuzi mora pratiti deklaracija s podacima navedenim u stavku 1. ovoga članka.

(4) Za svaku prodaju alkohola ili alkoholnog pića porezni obveznici moraju izdati račun. Račun mora sadržavati podatke o vrsti i količini alkohola ili alkoholnog pića, postotak apsolutnog alkohola i iznos posebnog poreza na alkohol.

Članak 24.

(1) Proizvođači vina obvezni su nadležnoj carinarnici dostaviti podatke o godišnjoj proizvodnji, isporukama i zalihama vina na dan 31. prosinca do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu.

(2) Proizvođačima vina smatraju se fizičke osobe - vlasnici ili korisnici poljoprivrednog zemljišta te vlasnici stvari za proizvodnju vina koji proizvode vino za vlastite potrebe za količine koje godišnje prelaze 15 hl po domaćinstvu.

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 do 2.000.000,00 kuna za prekršaj će se kazniti porezni obveznik:

1. ako posebni porez ne uplati u propisanom roku (članak 12.),
2. ako skine plombu, odnosno mjerila bez prisustva službenika Carinske uprave (članak 14. stavak 3.),
3. ako ne onesposobi (denaturira) denaturirani alkohol u procesu proizvodnje tako da se daljnjom preradom ne može proizvesti prehrambeno upotrebljiv alkohol (članak 15.),
4. ako alkohol ili alkoholna pića stavlja u promet suprotno odredbama članka 17. i 17a. ovoga Zakona,
5. ako u propisanom roku nadležnoj carinarnici: ne prijavi djelatnost proizvodnje alkohola ili alkoholnih pića te postrojenja za proizvodnju alkohola i alkoholnih pića (članak 18.); ne prijavi mjesto i lokaciju proizvođačkih i carinskih skladišta alkohola i alkoholnih pića (članak 19.),
6. ako ne vodi evidencije o nabavljenim količinama primarnih sirovina za proizvodnju

etilnog alkohola, destilata i alkoholnih pića te evidencije o proizvedenim i isporučenim količinama etilnog alkohola, destilata i alkoholnih pića i ne provede godišnji popis (članak 21. i 22.),

7. ako Carinskoj upravi ne dostavi podatke o proizvodnji, isporukama i zalihama alkohola i alkoholnih pića u skladištu i proizvodnji te podatke o obračunatom i uplaćenom posebnom porezu (članak 23.),

8. ako uvozi i izvozi alkohol i alkoholna pića bez odobrenja Carinske uprave (članak 25. stavak 2.),

9. ako u propisanom roku nadležnoj carinarnici ne podnese kopije carinskih deklaracija s potvrdom da je obavljeno izvozno carinjenje i to za sve količine alkohola i alkoholnih pića izvezenih u prethodnom mjesecu (članak 26.),

10. ako do 31. prosinca 1994. godine ne ugradi i ne ovjeri mjerila (članak 30. stavak 1.),

11. ako ne popiše zalihe uvezenog alkohola ili alkoholnog pića i ne obračuna i ne uplati poseban porez na te zalihe (članak 31. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 400.000,00 kuna kaznit će se porezni obveznik ako prodaje alkohol i alkoholna pića na mjestima koja su određena kao tržnice gdje se može prigodno trgovati, na otvorenim mjestima na kojima ne postoji obveza evidentiranja gotovinskog prometa ili izdavanja računa. Istom kaznom kaznit će se za prekršaj i svaka druga pravna i fizička osoba koja obavlja prodaju na navedenom mjestu (članak 13. stavak 2.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se proizvođač i uvoznik uređaja za proizvodnju alkohola i alkoholnih pića ako Carinskoj upravi ne dostavi podatke o kupcima takve opreme (članak 20.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 200.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. točka 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. i stavka 2. i 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kod poreznog obveznika.

(5) Uz novčanu kaznu, pravnoj ili fizičkoj osobi bit će izrečene zaštitne mjere:

1. oduzimanje alkohola ili alkoholnih pića kojima je učinjen prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka,

2. oduzimanje imovinske koristi ostvarene prekršajem iz stavka 1. točke 4. ovoga članka,

3. zabrana prometa i proizvodnje alkohola ili alkoholnih pića do godine dana za prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka,

4. oduzimanje odobrenja za uvoz alkohola ili alkoholnih pića do godine dana za prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka,

5. zatvaranje prodajnog prostora za počinjeni prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se proizvođači vina ako ne prijave djelatnost proizvodnje vina te ako ne dostavljaju podatke o proizvodnji, isporukama i zalihama vina (članak 24. stavak 1.).